

Myytit käyvät kalliiksi

Tietokone on melko uusi tulokas suomalaisella työpaikalla. Neljännesvuosisata sitten hyvin harva meistä, jotka olimme silloin työelämässä, teki töitä tietokoneella. Puhumattakaan että sitä olisi liitetty mihinkään tietoverkkoon. Teknologia on edistynyt huimin harppauksin. Ehkä juuri sen takia tietokoneisiin liittyy useita myyttejä ja uskomuksia. Jotkut niistä nostavat tietokoneiden käyttökustannuksia. Yksi yleisimmistä on koneiden sammutuskielto. Tietokoneen sanotaan kuluvan toistuvissa käynnistyksissä ja sammutuksissa.

On kyllä totta että sammuttelu hieman kuluttaa konetta, mutta niin kuluttaa myös jatkuva päällä olo. Tietokoneiden komponentit kestävät moninkertaisen määrän sammutuksia ja käynnistyksiä, kuin mitä niiden muutaman vuoden käyttöikänsä mahtuu. Tekniset viat ja jumittumiset johtuvat yleensä aivan muusta kuin käynnistyksistä. Todellisuudessa asia on päinvastoin. Säännöllinen sammuttaminen laskee komponenttien lämpötiloja ja pidentää niiden käyttöikää. Samalla tietokoneen tilapäismuisti tyhjenee. Tämä nopeuttaa koneen toimintaa.

Usein kuulee myös sanottavan, ettei tietokoneita saisi sammuttaa, koska niihin tehdään päivityksiä öisin ja viikonloppuisin. Tämäkään ei enää nykyään pidä paikkaansa. Valtaosa yrityksistä tekee päivitykset työpäivän aikana, tai aamulla konetta käynnistettäessä. Tavallinen tietokoneen käyttäjä ei yleensä huomaa koko tapahtumaa.

Työasemien sammutuskielto on perua vanhojen, hitaiden tietoverkkojen ajoilta. Vielä joitakin vuosia sitten tietohallinnon väki näki painajaisunia satojen ihmisten organisaatiosta, joka tuli töihin ja käynnisti koneet samaan aikaan. Päivitysruuhka saattoi pahimmillaan estää varsinaisten töiden aloittamisen. Tietokoneiden päälle jättäminen oli välttämätöntä, jotta päivitykset ylipäätään saatiin tehtyä. Se käy kuitenkin kukkaron päälle. Viikossa on 168 tuntia, joista työtunteja on vain noin 40. Koneiden pitäminen jatkuvasti käynnissä voi nostaa niiden sähkölaskun pahimmillaan nelinkertaiseksi.

Älykkäät virranhallintaohjelmistot ovat jo ratkaisseet päivitysongelman. Työasemat voidaan käynnistää etäohjauksella vaikka keskellä yötä, ja sammuttaa päivityksen jälkeen. Ohjelmistot tietysti maksavat jonkun verran, mutta sähkönsäästö tuo niiden hinnan nopeasti takaisin. Säästö voi parhaimmillaan olla jopa 50 prosenttia. Suuressa organisaatiossa tämä voi merkitä kymmenien - jopa satojen - tuhansien eurojen säästöjä vuodessa.

On hyvä muistaa, ettei tietokoneen sähkönkulutus katkea kokonaan, vaikka se sammutetaan Windowsin Sammuta-painikkeesta. Sama koskee kodin viihdelaitteita. Harva laite sammuu kokonaan virtakytkimestä. Monessa laitteessa ei enää ole virtakytkintä lainkaan. Se tekee sähkönsäästöä haasteellisempaa, mutta ei toki mahdotonta.

Vaikka laitteet eivät tottelekaan virtanäppäintä, Imatran Voimaa ne sentään vielä tottelevat. Sähkönkulutuksen saa täysin poikki ottamalla töpselin irti pistorasiasta. Kätevintä on käyttää jatkojohtoa, jossa on virtakytkin. Silloin työpisteen turha sähkönkulutus loppuu yhdellä painalluksella.

30. päivä tammikuuta 2014, Esa Halmetoja

